SVEUČILIŠTE U ZAGREBU FAKULTET ELEKTROTEHNIKE I RAČUNARSTVA SEMINAR 1

Usporedba metoda SimCLR i BYOL za samonadzirano učenje

Panić, Iva

Sadržaj

1.	Uvod	3
2.	Samonadzirano učenje	4
3.	Metoda SimCLR	4
4.	Metoda BYOL	6
5.	Eksperimentalni rezultati	7
6.	Zaključak	9
7.	Literatura	10

1. Uvod

U zadnjih par godina, područje umjetne inteligencije postiglo je ogroman napredak u razvoju sustava koji mogu učiti iz velikih količina pažljivo označenih podataka. Ovakav način učenja – nadzirano učenje – ima dokazano dobre rezultate u obučavanju modela koji se iznimno dobro ponašaju u zadatku za koji su obučeni. Nažalost, postoji ograničenje koliko područje umjetne inteligencije može napredovati koristeći samo nadzirano učenje zbog jedne velike razlike između ljudi i strojeva – ljudima zdrav razum pomaže da naučimo nove zadatke, poput prepoznavanja nekog objekta iz slike, iz relativno malog broja označenih slika zbog toga što se oslanjamo na prethodno stečeno znanje o tome kako svijet funkcionira. Stroj zahtijeva puno više slika da nauči prepoznati taj objekt i opet postoji mogućnost da ga neće moći prepoznati ako ga vidi iz nekog prethodno neviđenog kuta jer stroj nema spoznaju o svijetu te zaključuje samo na temelju označenih slika koje je vidio. Bilo bi savršeno da je objekt iz tog kuta već označen, no tu nastaje problem: nemoguće je označiti sve na svijetu. Kako učiniti da približimo način učenja strojeva ljudskom načinu učenja? Samonadzirano učenje jedan je od najperspektivnijih načina za izgradnju pozadinskog znanja sličnog onom ljudskom i omogućuje sustavima umjetne inteligencije da uče bez potrebe za ogromnim brojem označenih podataka. U ovom seminaru obradit će se dvije metode za samonadzirano učenje: kontrastivna metoda SimCLR i nekontrastivna metoda BYOL.

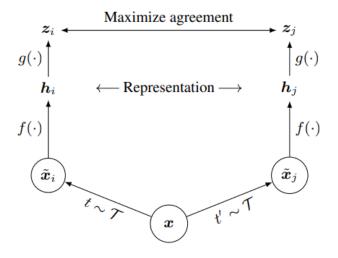
2. Samonadzirano učenje

Samonadzirano učenje metoda je strojnog učenja koja uči iz neoznačenih podataka. Algoritam samonadziranog učenja uči u dva koraka: 1) zadatak se rješava na temelju pseudooznaka koje pomažu pri inicijalizaciji mrežnih težina i 2) stvarni zadatak izvodi se uz nadzor ili
nenadgledano učenje. Glavna prednost samonadziranog učenja nad nadziranim učenjem je da se
može odvijati s manje podataka i s podacima niže kvalitete. Podaci za učenje mogu se podijeliti
na pozitivne i negativne primjere – pozitivni odgovaraju ciljnim primjerima, a negativni su svi
ostali. Te dvije vrste podataka koriste se u *kontrastivnom* samonadziranom učenju. S druge strane,
za učenje se mogu koristiti i samo pozitivni primjeri. Takav način samonadziranog učenja naziva
se *nekontrastivnim*.

3. Metoda SimCLR

SimCLR jednostavni je programski okvir za kontrastivno učenje vizualnih reprezentacija. Ukratko, SimCLR funkcionira na sljedeći način:

- Izabere se slika iz skupa podataka i na nju se primijene nasumično odabrane
   transformacije (transformacijska funkcija), poput izrezivanja i zrcaljenja na taj
   način dobijemo par izmijenjenih slika x_i i x_j.
- Svaka od tih slika "provuče" se kroz enkoder kako bismo dobili njihove reprezentacije.
- Na reprezentacije se primijeni nelinearni potpuno povezani sloj kako bismo dobili nove reprezentacije z.
- Cilj je maksimizirati sličnost između z_i i z_i za originalnu sliku.

Slika 1. Arhitektura metode SimCLR. Slika je preuzeta iz [1].

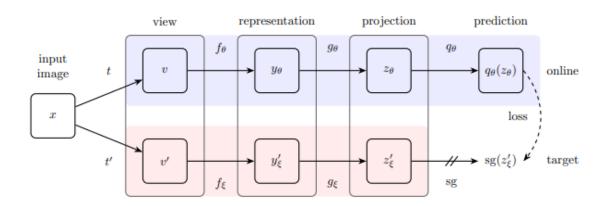
Na početku se generiraju mini-grupe veličine N iz našeg skupa slika. Na svaku sliku iz mini-grupe se primijene dvije transformacije t i t' iz obitelji transformacija τ – dobije se skup od 2N izmijenjenih slika. Svaki par izmijenjenih slika provuče se kroz par enkodera $f(\bullet)$ arhitekture ResNet s jednako postavljenim težinama i na taj način dobijemo vektore h_i i h_j – reprezentacije slika. Reprezentacije h_i i h_j tada ulaze u mrežu $g(\bullet)$, tzv. projection head – višeslojni perceptron s jednim skrivenim slojem - koja ih preslikava u prostor gdje se može primijeniti kontrastivni gubitak. Na taj način se dobivaju reprezentacije $z_i = g(h_i) = W^{(2)}\sigma(W^{(1)}h_i)$, gdje je σ nelinearna ReLU aktivacijska funkcija skrivenog sloja. Za izračunavanje kontrastivnog gubitka, nasumično se odabire N slika iz skupa podataka na koje se primijene nasumično odabrane transformacije te se na taj način dobije 2N izmijenjenih primjera. Odabere se jedan par – pozitivni primjer, a ostalih 2(N-1) primjera se nazivaju negativnim primjerima. Za svaki od negativnih primjera izmijeri se sličnost s pozitivnim primjerom primjenom funkcije softmax, tj. računa se vjerojatnost da su izmijenjene slike pozitivnog primjera najsličnije. Funkcija gubitka računa se kao negativna log-vrijednost dobivene vjerojatnosti. Opisani kontrastivni gubitak naziva se NT-Xent gubitak.

4. Metoda BYOL (Bootstrap Your Own Latent)

Postavlja se pitanje: je li moguće naučiti vizualne reprezentacije bez uvođenja negativnih primjera? Metoda BYOL pokazuje da – jest. Prvi korak u metodi je jednak kao i u metodi SimCLR – generiraju se mini-grupe veličine N i na svaki primjer iz mini-grupe se primijene dvije transformacije t i t' kako bi se dobile izmijenjene inačice primjera. Svaka od izmijenjenih inačica šalje se na ulaz jedne od dviju neuronskih mreža – *online* i *ciljnu* mrežu. Online mreža definira se težinama θ i sastoji se od tri faze: enkodera f_{θ} , projektora g_{θ} i prediktora q_{θ} . Ciljna mreža ima jednaku arhitekturu, no koristi drugačije težine ξ koje su definirane kao prosječno eksponencijalno kretanje parametara θ . Točnije, nakon svakog koraka u učenju osvježavaju se na sljedeći način:

$$\xi \leftarrow \tau \, \xi + (1 - \tau) \theta$$

gdje je $\tau \in [0, 1]$ stopa propadanja.

Slika 2. Arhitektura metode BYOL. Preuzeto iz [2].

Nadalje, izmijenjene slike se, zajedno s parametrima, dovode na ulaz enkoderima kako bi se dobile reprezentacije y_{θ} i y_{ξ} . Reprezentacije se, kao u metodi SimCLR, provode kroz višeslojni

perceptron zbog projekcije u manji prostor. Zadnja faza, prediktor, primijenjuje se samo na online mrežu te vraća predviđanje $q_{\theta}(z_{\theta})$ od z' ξ te L2-normalizirani z' ξ na sljedeći način:

$$q_{ heta}\left(z_{ heta}
ight)pprox q_{ heta}\!\left(z_{ heta}
ight)/\left/\left|q_{ heta}\!\left(z_{ heta}
ight)
ight/\!\left|_{2},$$

$$\overline{z'}_{\xi} \approx z'_{\xi} / ||z'_{\xi}||_{2}.$$

Uz ove vrijednosti definira se gubitak kao srednja kvadratna greška između normaliziranih predviđanja i izlaza iz ciljne mreže. Tijekom svakog koraka učenja, radi se stohastička optimizacija kako bi se minimizirao gubitak $L^{BYOL}_{\theta, \, \xi}$ ovisno o θ :

$$L^{\text{BYOL}}_{\theta, \xi} = L_{\theta, \xi} + L'_{\theta, \xi},$$

gdje je $L'_{\theta, \xi}$ gubitak dobiven prolazom v' kroz online mrežu i v kroz ciljnu mrežu,

$$\theta \leftarrow optimizer(\theta, \nabla_{\theta} L^{BYOL}_{\theta, \xi}, \eta)$$
,

gdje je *optimizer* optimizator i η je stopa učenja.

5. Eksperimentalni rezultati

Skup podataka CIFAR-10 u eksperimentu se koristio za učenje modela. Učenje modela izvršeno je na platformi Google Colab koristeći grafičku jedinicu NVIDIA Tesla K80. Tijekom eksperimenta, mjerila se uspješnost modela ovisno o broju epoha i veličini mini-grupe, a svi parametri oba modela bili su podešeni kao u izvornim radovima [1] i [2]. Ocjenjivanje modela izvršilo se linearnom evaluacijom.

Radi usporedbe, broj epoha i veličine mini-grupa bile su jednake kod oba modela tijekom eksperimenta. Mjerila se uspješnost učenja kroz 20, 40, 60, 80 i 100 epoha te s veličinom mini grupe od 64, 128 i 256.

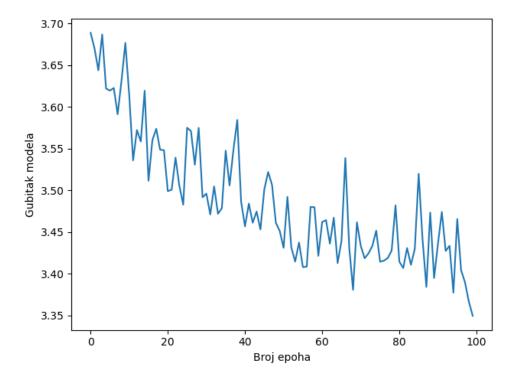
Broj epoha	SimCLR	BYOL
	(Top 1)	(Top 1)
20	26.56	27.84
40	28.34	29.01
60	29.42	29.63
80	33.17	31.22
100	34.93	34.78

Tablica 1. Top-1 točnost koristeći linearnu evaluaciju u ovisnosti o broju epoha učenja. U tablici 1. prikazan je odnos broja epoha i točnosti modela s podešenom veličinom mini-grupa od 64. Pokazalo se da u prosjeku BYOL daje nešto bolje rezultate od SimCLR-a, no i dalje su rezultati relativno slični – aritmetička sredina točnosti SimCLR-a kroz epohe u tablici jest 30.28, dok je taj broj za BYOL 30.50. Oba modela pogoduje veći broj epoha te nakon osamdesete epohe se bilježi veći rast točnosti modela SimCLR.

Veličina mini-	SimCLR	BYOL
grupe	(Top 1)	(Top 1)
64	34.93	34.78
128	36.74	36.52
256	39.13	38.63

Tablica 2. Top-1 točnost koristeći linearnu evaluaciju u ovisnosti o veličini mini-grupe.

U tablici 2. prikazan je odnos veličine mini-grupa i točnosti modela s podešenim brojem epoha za učenje od 100. Veličina mini-grupe također utječe na točnost: pokazalo se da s udvostručenjem točnost primjetno raste.

Slika 3. Prikaz kretanja gubitka tijekom učenja modela SimCLR.

Na slici 3. prikazan je gubitak modela SimCLR tijekom 100 epoha učenja s veličinom minigrupe od 256. Vidi se da kroz epohe gubitak oscilira između vrijednosti, no amplituda oscilacija se s vremenom učenja smanjuje te vrijednost gubitka konvergira.

6. Zaključak

Iako su za samopodržano učenje uobičajenije kontrastivne metode, metoda BYOL pokazuje rezultate otprilike jednake metodi SimCLR, u nekim slučajevima čak i bolje – posebno u učenju s manjim brojem epoha. Vrlo reprezentativni rezultati bi se mogli postići dužim učenjem modela, većim mini-grupama te finim ugađanjem, što se može vidjeti u [1] i [2]. Od novijih radova, metoda DetCon [3] pokazuje izvrsne rezultate, a ona se temelji upravo na

metodama obrađenima u ovom radu. Ovakav način označavanja primjera s razlogom je trenutno zanimljiva tema i može se očekivati da će zbilja pridonijeti u razvoju područja umjetne inteligencije, a i šire.

7. Literatura

- [1] T. Chen, S. Kornblith, M. Norouzi, G. Hinton: A Simple Framework for Contrastive Learning of Visual Representations
- [2] J.B. Grill, F. Strub, F. Altche, P. H. Richemond: *Bootstrap Your Own Latent A New Approach* to Self-Supervised Learning
- [3] O.J. Henaff, S. Koppula, J. B. Alayrac: Efficient Visual Pretraining with Contrastive Detection
- [4] MetaAI: Demystifying a key self-supervised learning technique: Non-constrastive learning (https://ai.facebook.com/blog/demystifying-a-key-self-supervised-learning-technique-non-contrastive-learning/)
- [5] S. Thalles: Self-Supervised Learning and the Quest for Reducing Labeled Data in Deep Learning (https://sthalles.github.io/self-supervised-learning/)
- [6] Udaljeni repozitorij simclr: https://github.com/google-research/simclr
- [7] Udaljeni repozitorij solo-learn: https://github.com/vturrisi/solo-learn
- [8] Udaljeni repozitorij BYOL-Pytorch: https://github.com/reshinthadithyan/BYOL-Pytorch